

Nieuwsbrief Juli 2024

In deze uitgave o.a.

- Afscheid Kees Zondag
- Kennismaken met Monica Wichgers
- Samenwerkingsovereenkomst aanpak problemen indirecte lozingen riool
- Hoe gaat het met de Wet Kwaliteitsborging voor de bouw (Wkb)?

Voorwoord Gerard Vlekke

Met veel plezier presenteer ik u de tweede nieuwsbrief van dit jaar. De vorige editie verscheen in maart en sinds die tijd is er weer veel gebeurd.

Gerard Vlekke, directeur

Laat ik beginnen met een bijzonder woord van dank te richten aan onze vertrekkende bestuursvoorzitter, Kees Zondag. Kees heeft ervoor gekozen om het werkende leven achter zich te laten

en ervaring. Ik ben Kees dankbaar voor zijn enorme bijdrage en wens hem het allerbeste voor de toekomst. In deze nieuwsbrief staan we nog even stil bij zijn afscheid.

*Een woord van dank voor Kees.
En een warm welkom voor Monica*

en dus te stoppen als wethouder van Zaltbommel en daarmee ook als bestuursvoorzitter ODR.

Kees is vanaf de oprichting betrokken geweest bij onze uitvoeringsorganisatie en heeft zich altijd met hart en ziel ingezet voor ODR. Zijn vertrek betekent dat we afscheid nemen van een schat aan kennis

en ervaring. Met het vertrek van Kees verwelkomen we onze nieuwe voorzitter, Monica Wichgers. In deze nieuwsbrief vindt u een interview met Monica waarin ze vertelt over wat haar beweegt en wat haar visie is op de toekomst van onze organisatie. Ik kijk ernaar uit om met haar samen te werken en de uitdagingen van de komende tijd samen aan te gaan.

Daarnaast blikken we in deze editie terug op de implementatie van de Omgevingswet en bespreken we hoe dit tot nu toe verloopt.

Andere onderwerpen zijn de controle van gevaarlijke stoffen in verkoopruimtes, brijnwater, stookontheffing en de samenwerkingsovereenkomst met Waterschap Rivierenland en gemeente Neder-Betuwe op het gebied van indirecte lozingen.

Kortom, er zijn weer veel uitdagingen. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat wij deze samen met de gemeenten in onze regio het hoofd kunnen bieden.

*Ik wens u een fijne zomer!
Gerard*

Afscheid Kees Zondag

als voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur ODR

Na ruim 11 jaar voorzitter te zijn geweest van ons Algemeen en Dagelijks Bestuur scheiden per 1 juli 2024 onze wegen. Kees Zondag heeft besloten te stoppen als wethouder van de gemeente Zaltbommel en daarmee stopt hij ook als voorzitter van ons bestuur.

Wij nemen met pijn in ons hart afscheid van Kees. Hij heeft ontzettend veel gedaan voor onze organisatie. Kees stond aan de wieg van de oprichting en heeft ons door moeilijke en lastige periodes geleid. Hij was een rots in de branding en had altijd oog voor onze belangen, waarbij hij de belangen van de gemeentelijke opdrachtgevers niet uit het oog verloor. Wij gaan Kees ontzettend missen als voorzitter, bestuurder en ook als mens.

Een aantal quotes van collega's

Gerard (directeur):

"Kees gaat door het vuur voor de ODR! Tegelijkertijd geeft hij ruimte om de dienst aan te sturen. Mede door de steun van Kees kan ODR bloeien! Ik moest alleen altijd mijn lichtbruine schoenen thuislaten bij onze besprekingen!"

Marcel (directeur bouw):

"Een bekende uitspraak van Kees is 'the lean and mean government machine'. Dat is ook de manier waarop hij onze organisatie bestuurde en waardoor we een financieel gezonde en goed functionerende uitvoeringsorganisatie zijn."

Martin (directeur milieu):

"Een betrokken bestuurder, ervaren, deskundig en met de juiste mentaliteit."

Leonard (directieadviseur):

"Tempo er in en niet te veel onnodige bestuurlijke drukte"

Robina (bestuursadviseur):

"Kees voor mij in twee woorden: doortastend en vriendelijk."

Patrick (accountmanager):

"De kerstborrel, de nieuwjaarsbijeenkomst... tijdens minimaal 1 van beide bijeenkomsten gaf Kees de afgelopen 11 jaren een toespraak. Altijd uit de losse pols, altijd raak, altijd positief ingestoken. Kees als vast baken binnen ODR, dat zal ik gaan missen."

We kijken samen met Kees terug op zijn periode als voorzitter van ons bestuur.

Na ruim 11 jaar neem je afscheid als voorzitter van ODR. Hoe voelt dit?
Omdat ik met pensioen ga, is het "gevoel" gemengd: ik ben toe aan een beëindiging van een lange periode van werken, maar aan de andere kant is het niet leuk afscheid te moeten nemen van alle medewerkers, relaties en bovenal de bezigheden die horen bij werken. ODR heeft altijd een bijzondere plaats ingenomen omdat het een enorme opgave was de dienst op te zetten. Maar het resultaat mag er nog steeds zijn!

Als je terugblijkt op deze periode, waar ben je het meest trots op?
Dat we met elkaar een goed resultaat hebben neergezet.

Wat ga je missen?
Eigenlijk weet ik dat nog niet, ik zal dat nog moeten ontdekken...

Wat ga je absoluut niet missen?
Bestuurlijke drukte over kosten en dergelijke, terwijl iedereen ziet dat het voor de Bühne wordt gedaan; de inhoud is prima in orde, maar kan het niet goedkoper? Dat soort dingen zal ik echt niet missen....

Monica Wichgers gaat jou opvolgen als voorzitter. Wat is jouw advies aan haar?
Luister met open mindset naar de adviezen en ideeën van ODR, je zult

verbaasd staan van de creativiteit en betrokkenheid van de medewerkers... (ik weet dat Monica dat absoluut van plan is...)

Het zijn roerige tijden voor de Omgevingsdiensten en dus ook voor ODR. Wat wil jij de medewerkers nog meegeven voordat je gaat?
Blijf altijd geloven in je eigen kracht en mogelijkheden; laat je niets aanpraten, kies op tijd de aanval want niets doen is de ander het initiatief geven!

Kennismaken met **Monica Wichgers** nieuwe voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur ODR

Met het vertrek van Kees Zondag heeft het Algemeen Bestuur (AB) een nieuwe voorzitter aangewezen. Het stokje wordt overgenomen door Monica Wichgers. Monica is wethouder bij de gemeente Culemborg en is sinds 6 jaar lid van het lid van het Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB). Wij zijn benieuwd wie Monica is, wat haar beweegt, hoe zij de toekomst ziet en hoe zij haar rol als voorzitter AB en DB ziet. We vroegen het haar.

Wat fijn dat jij het stokje van Kees wilt overnemen. Voordat we daarover beginnen, maken we graag eerst even kennis met jou. Vertel eens wat meer over jezelf. Wie ben je?
Voor ODR ben ik, denk ik, al een redelijk vertrouwd gezicht. Ik woon samen met Huub van Oorschot in een mooi monument in de binnenstad van Culemborg. Ik heb twee kinderen, Tara van 28 en Mats van 26. Ze wonen allebei niet meer thuis. Sinds 6 jaar ben ik wethouder van de gemeente Culemborg en vanuit mijn portefeuille betrokken bij ODR. Voordat ik wethouder werd was ik facilitair manager bij het Juridisch Loket. Daarnaast ben ik 10 jaar raadslid geweest. Politiek heeft altijd mijn

interesse gehad. Eigenlijk werd me dat met de paplepel ingegeven. Mochten jullie meer willen weten, spreek me dan gerust aan en maak een praatje!

Heb je er lang over na moeten denken of je voorzitter wilde worden? Wat heeft je doen besluiten om deze rol op je te nemen?

Daar heb ik inderdaad wel even over na moeten denken. Ik heb besloten me te kandideren omdat ODR een organisatie is met veel dynamiek. ODR is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) die er toe doet voor gemeenten en hun inwoners. Ook landelijk is er veel aandacht voor

Omgevingsdiensten en hun doorontwikkeling. Ik vind het interessant daar een bijdrage aan te kunnen leveren. >>

“Ik heb geen plan van zaken die ik anders wil doen maar een tweede Kees ben ik niet.”

Hoe zie jij jouw rol als voorzitter?

Nu ik die rol in ga vullen, wil ik er ook voldoende tijd voor vrij maken zodat ik iets voor de organisatie kan betekenen. Ik wil een luisterend oor bieden, meedenken en de ODR helpen zich verder te ontwikkelen.

Kees is een ‘ouwe rot in het vak’ zoals dat genoemd wordt. Wat heb jij van hem geleerd en neem jij mee?

Kees is een zeer ervaren wethouder en voorzitter van diverse GR-en. Hij heeft veel betekend voor de regio, de GR-en en natuurlijk ook voor zijn stad Zaltbommel. Hij is vanaf de start betrokken geweest bij ODR en weet veel van het Gelders Stelsel. Hij heeft mij de laatste anderhalf jaar de kans gegeven met hem mee te lopen zodat ik me veel van zijn kennis eigen heb kunnen maken. Daarnaast is hij heel zorgvuldig in zijn afwegingen en legt de verantwoordelijkheid daar waar die thuis hoort. Hij is zuiver in zijn rol. Dat vind ik mooi en dat wil ik ook zeker vasthouden.

Wat ga je anders doen?

Ik heb geen plan van zaken die ik anders

wil doen maar een tweede Kees ben ik niet. Dat zou ook niet goed zijn. Ik breng mezelf mee, mijn ervaring en mijn karakter.

Wat is de meerwaarde van ODR voor de regio en de gemeenten in de regio?

ODR neemt gemandateerde besluiten voor gemeenten die hun inwoners raken. Besluiten over voornemens van bedrijven over hun bedrijfsvoering, van mensen over hun woning of leefomgeving. Het is belangrijk dat die besluiten met gevoel voor de situatie genomen worden. Tegelijkertijd neemt ODR beslissingen die binnen de wettelijke regelgeving en kaders passen. Dat is vaak zwart/wit waar een initiatiefnemer veel meer grijstinten ziet. Het samen doorleven van die processen en zoeken naar de optimale oplossing, is belangrijk voor gemeenten.

Waar liggen volgens jou de uitdagingen voor ODR? En hoe ga jij daaraan bijdragen?

ODR heeft op dit moment een aantal grote uitdagingen:

- Het vinden van personeel. Daar is ODR niet alleen in. Datzelfde geldt ook

voor alle andere omgevingsdiensten en de gemeenten.

- Verder loopt het Interbestuurlijk Programma voor de robuustheid van de omgevingsdiensten. In dat proces ben ik nauw betrokken, ook landelijk. Ik hoop daar, samen met de directie en de andere leden van het dagelijks bestuur, een positieve bijdrage voor de ontwikkeling van ODR te kunnen geven.
- En er zijn financiële uitdagingen bij gemeenten. De GR-en zijn de gemeenten dus daarmee ontstaan er ook financiële uitdagingen voor de GR-en. Er zal goed nagedacht moeten worden hoe de ODR hier samen met de gemeenten sterker uit kan komen en betaalbaar blijft.

Wat is jouw boodschap aan de gemeenten, de AB leden en aan de medewerkers van ODR?

Voor het overgrote deel worden de juiste dingen op de juiste manier gedaan binnen ODR. Er wordt voortdurend gewerkt aan het optimaliseren van de organisatie en de klanttevredenheid is hoog. ODR is een mooie organisatie die we moeten koesteren.

Bedankt voor je openhartigheid! Wij kijken uit naar een fijne samenwerking en wensen jou heel veel succes in je nieuwe rol als voorzitter!

Hout stoken van ontheffing naar vergunning; Wat zijn de gevolgen?

Vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet konden ontheffingen verleend worden voor het stoken van resthout van fruittelers, boomkwekers en hout afkomstig van landschappelijk onderhoud. Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet is dit niet meer mogelijk en geldt per 1 januari 2024 een stookverbod. Wat betekent deze verandering?

Hoe was het ‘vroeger’ geregeld?

Tot 1 januari 2024 verleenden wij namens meerdere gemeenten binnen het Rivierengebied stookontheffingen voor het verbranden van het resthout van fruittelers, boomkwekers en landschappelijk onderhoud. Dit werd gedaan aan de hand van het beleid ‘Resthout beheerst verbranden (versie 3) gemeenten regio Rivierenland’.

Waarom was er een stookbeleid?

Er werd terughoudend omgegaan met het verlenen van stookontheffingen. Het verbranden van resthout kan namelijk schadelijk zijn voor mens en milieu en overlast veroorzaken. Denk daarbij aan geurhinder of het vrijkomen van fijnstof. Daarnaast zijn er in veel gevallen betere en schonere alternatieven, zoals het versnipperen of composteren van resthout.

Hoe is het geregeld onder de Omgevingswet?

Op grond van de Omgevingswet geldt er een verbod voor het verbranden van resthout, tenzij daarvoor een vergunning verleend wordt. Een aanvrager moet kunnen onderbouwen dat de stookactiviteiten geen milieuvcontreiniging veroorzaken, of dat hij ervoor zorgt dat dit zoveel mogelijk wordt >>

voorkomen. Deze onderbouwing is lastig, omdat er milieuvriendelijkere alternatieven beschikbaar zijn. Alleen bij het stoken van besmettelijk ziek hout kan worden onderbouwd dat stoken noodzakelijk is, om te voorkomen dat de boomziekte verspreid. Met andere woorden: de noodzaak voor het verbranden van het hout kan in veel gevallen niet worden onderbouwd.

Wat is het gevolg van deze verandering?

Door de nieuwe wetgeving kunnen wij geen ontheffingen meer verlenen voor het stoken van resthout. De verleende ontheffingen die onherroepelijk waren voor 1 januari 2024 blijven gelden. Nieuwe ontheffingsaanvragen worden buiten behandeling gelaten. In geval van ziek hout zal de initiatiefnemer een

vergunning moeten aanvragen. Het aanvragen van een vergunning en het beoordelen van een vergunningaanvraag kost tijd. Dat is weer niet wenselijk bij besmettelijk ziek hout. Maar op dit moment is het voor bedrijven niet duidelijk wanneer ze een stookvergunning kunnen aanvragen en wat ze daarvoor moeten indienen.

De precieze voorwaarden voor het verlenen van een stookvergunning moeten nog door de gemeenten geregeld worden in een nieuw stookbeleid. Wij helpen gemeenten hierbij met advies op het gebied van milieu en wetgeving. Zo maken wij bijvoorbeeld voor de gemeenten een tekstvoorstel voor het nieuwe beleid dat zo concreet is dat in geval van een besmetting, snel tot vergunningverlening kan worden overgegaan.

Als je door een winkel loopt, denk je er misschien niet aan, maar er kunnen gevaarlijke stoffen zijn opgeslagen. Stel je voor: Er breekt brand uit bij een bouwmarkt. De toegangsdeuren naar de opslag van gevaarlijke stoffen moeten automatisch sluiten, maar dit gebeurt niet. Hierdoor kan de brand zich snel naar de stoffen verspreiden en kunnen er giftige wolken ontstaan of zelfs een ontploffing. Dit is een scenario dat wij in ons gebied willen voorkomen.

Controle opslag gevaarlijke stoffen in verkoopruimte

Voor de opslag van gevaarlijke stoffen in verkoopruimtes gelden allerlei regels. Er mogen bijvoorbeeld alleen grotere hoeveelheden brandbare vloeistoffen worden opgeslagen als er een lekbak wordt gebruikt. Als er mensen boven de verkoopruimte wonen, mag er maar een kleine hoeveelheid opgeslagen worden. Deze verschillende regels maken het voor ondernemers soms best lastig om te weten aan welke regels hun opslag moet voldoen.

Daarom gaan onze collega's van toezicht milieu er op uit om de opslag van gevaarlijke stoffen bij verschillende winkels te controleren. Denk hierbij aan bedrijven als Praxis, Gamma,

Karwei, Action en Kluswifs. De bedrijven ontvangen vooraf een aankondiging van de controle. Daarna maakt de toezichthouder een afspraak. Als het bedrijf niet voldoet aan de regels adviseren we welke aanpassingen het bedrijf kan doen.

Zo krijgen we een beter beeld of regels worden nageleefd. Als blijkt dat er veel onduidelijkheid bestaat, kijken we welke rol wij hierin kunnen spelen om dit te verbeteren. Op deze manier lopen medewerkers en bezoekers zo min mogelijk risico. De resultaten van de controles worden gedeeld met de andere omgevingsdiensten van het Gelders Stelsel.

Samenwerkingsovereenkomst aanpak problemen indirecte lozingen riool

Wij zijn blij om aan te kondigen dat de gemeente Neder-Betuwe, Waterschap Rivierenland en Omgevingsdienst Rivierenland op vrijdag 7 juni een samenwerkingsovereenkomst (SOK) hebben getekend om de problemen rondom indirecte lozingen aan te pakken.

Wat zijn indirecte lozingen?

Indirecte lozingen zijn situaties waarin bedrijven of huishoudens afvalwater lozen dat via het rioolstelsel wordt afgevoerd en uiteindelijk terecht komt bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie van het waterschap. Dit afvalwater kan schadelijke stoffen bevatten die het riool en de zuiveringsinstallatie kunnen aantasten.

Waarom samenwerken?

Een lozing komt in eerste instantie

terecht in het gemeentelijk riool en kan het riool aantasten. De gemeente wil het riool beschermen. Het rioolstelsel komt uit op de zuiveringsinstallatie van het waterschap. Het waterschap wil hun zuiveringsinstallatie beschermen. ODR verleent de vergunningen en houdt toezicht bij bedrijven die afvalwater lozen. Zo heeft elke partij dus zijn eigen belang en eigen kennis en kunde. Door de kennis en krachten te bundelen, staan we sterker in de aanpak van de problemen rondom indirecte lozingen.

Wat houdt de samenwerking in?

In deze samenwerkingsovereenkomst spreken de 3 partijen vertrouwen naar elkaar uit en geven ze aan samen op te trekken en problemen gezamenlijk aan te pakken. Dus samen optreden bij problemen, informatie en kennis delen, preventieve maatregelen nemen en gezamenlijk controles uitvoeren en indien nodig handhavend optreden.

De verwachting is dat in de toekomst meer gemeenten aansluiten.

Brijnwater in de omgeving

In ons werkgebied zijn meerdere glastuinbouwbedrijven gevestigd. Voor het bewateren van hun gewassen gebruiken deze tuinders regenwater. Maar wat doen deze tuinders als er een periode van droogte is?

Het gebruik van grondwater

Als er niet voldoende regenwater is kunnen tuinders ook gebruik maken van grondwater. Als grondwater wordt opgepompt kan dit niet meteen worden gebruikt voor het bewateren van hun gewassen. In het grondwater zitten namelijk nog zouten en metalen die er eerst uitgehaald moeten worden. Dit zorgt anders voor schade aan hun gewassen.

Het ontzouten en filteren van metalen heet osmose. Na de osmose heeft de tuinder bruikbaar zoetwater voor zijn gewassen. Daarnaast houdt hij ook water over met een hoge concentratie aan zout en metalen. Dit wordt ook wel 'brijnwater' of 'brijn' genoemd. Dit overgebleven brijnwater wordt vervolgens teruggepompt in de bodem.

Wat betekent dit voor het milieu?

Aan het terugpompen van brijnwater zitten een aantal milieurisico's, waaronder het aantasten van het zoet grondwater. Gelet op het toenemende drinkwatertekort is dit niet wenselijk. Daarom is het ook verboden om brijnwater in of op de bodem te lozen. Hierop kan een uitzondering gemaakt worden als het lozen van brijnwater geen negatieve gevolgen heeft voor de (grond-)waterkwaliteit.

Een initiatiefnemer kan hiervoor een aanvraag voor een maatwerkbesluit indienen via het Omgevingsloket. Hij moet daarbij aantonen wat de kwaliteit van het te lozen brijnwater is en de bodem in kaart brengen. Ook moet aangegeven worden of er andere lozingsroutes beschikbaar zijn, vanwege de bescherming van het milieu. Op basis van deze gegevens maken onze collega's van team vergunningverlening milieu een afweging of het lozen van brijnwater wel of niet toegestaan is.

Wat doen wij nog meer?

Naast het behandelen van aanvragen nemen wij sinds 2022 deel aan overleggen over het lozen van brijnwater. Aan deze overleggen schuiven onder andere de Provincie, Rijkswaterstaat, het Waterschap en Glastuinbouw Nederland aan tafel. Tijdens deze gesprekken wordt kennis uitgewisseld en gesproken over de mogelijkheden en de beperkingen van het lozen van brijnwater. Hierdoor weten de verschillende partijen wat ze van elkaar kunnen verwachten rondom dit onderwerp. Op dit moment zijn de gesprekken afgerond. Maar dit blijft een belangrijk onderwerp omdat de beschikbaarheid van ons drinkwater in de toekomst minder vanzelfsprekend kan zijn. In de toekomst zullen er daarom mogelijk nog meer gesprekken gaan plaatsvinden.

De Omgevingswet; hoe gaat het?

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. Tot nu toe gaat het eigenlijk best goed. Zoals verwacht is er in de laatste weken van 2023 een enorme toename aan aanvragen binnengekomen. Het begin van dit jaar stond dus vooral in het teken van het verwerken van deze aanvragen onder de oude wetgeving.

Inmiddels komen er steeds meer aanvragen binnen via het Omgevingsloket en wordt ook de samenwerkingsfunctionaliteit steeds vaker gebruikt. Daarbij is afstemming met onze partners van belang. Dit gebeurt op basis van de gemaakte werkafspraken. Deze worden continu geëvalueerd en daar waar nodig aangepast. Maar er gebeurt meer, ook op het gebied van samenwerken.

Hulp bij opstellen Omgevingsplan

In de Omgevingsvisie hebben gemeenten vastgelegd wat de doelen en ambities zijn voor de fysieke leefomgeving op de lange termijn op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen, duurzaamheid, milieu, veiligheid en gezondheid. Een volgende stap is het opstellen van Omgevingsplannen. Hierin worden alle gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving gebundeld. Wij kunnen gemeenten helpen bij het opstellen van deze plannen. Wij denken mee over het geheel en leveren input op onderdelen zoals geluid, externe veiligheid, natuur, erfgoed etc. We stellen bouwstenen en voorwaarden op. En we kunnen een concept Omgevingsplan, dat is opgesteld door een adviesbureau, toetsen op juistheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Door hierin samen te werken verbinden we beleid en uitvoering aan elkaar. En wij weten wat er in de

buurgemeenten speelt, waardoor omgevingsplannen in zekere mate op elkaar afgestemd kunnen worden (of elkaar in elk geval niet bijten).

Trainingen

Met de Omgevingswet is er een nieuwe manier van werken ingegaan, met verschillende nieuwe/gewijzigde activiteiten en maatregelen. Om de kennis van en het werken met deze wijzigingen goed te laten verlopen zijn trainingen belangrijk. Zo zijn de trainingen Vergunningvrij bouwen en Zorgplichten inmiddels gestart of afgerond. Er staan nog 2 trainingen op het programma voor dit jaar.

Het (re)actieteam

Bij het ingaan van de Omgevingswet begin dit jaar, hebben we in onze organisatie een (re)actieteam opgezet. Collega's kunnen via intranet een vraag of probleem waar ze in hun dagelijkse werk tegenaan lopen melden, waarna het binnen een week wordt opgepakt en opgelost. Vooral in het begin ontving het (re)actieteam veel meldingen. Nu zien we het aantal meldingen afnemen, wat een positief teken is.

Evaluatie samenwerkingsafspraken

De afstemming met onze partners heeft voor ons een hoge prioriteit, omdat het

werken volgens de Omgevingswet voor ons allemaal nieuw is. Met name op het gebied van het gebruik van de samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) is afstemming noodzakelijk. De gemaakte werkafspraken zijn vastgelegd in samenwerkingsdocumenten. De afspraken worden na de zomer geëvalueerd met de gemeentelijke partners en met de ketenpartners. Om hier voldoende input voor te leveren, bespreken we in de reguliere regio-overleggen de ervaringen.

Raadsinformatiebijeenkomst / regiooverleggen

De gemeenteraden zijn in een raadsinformatiebijeenkomst geïnformeerd over de eerste ervaringen met de Omgevingswet. Onderbouwd met cijfers van zaken, samenwerking en type initiatieven is de rode draad gepresenteerd.

Ook is het belang van het betrekken van ODR bij het opstellen van omgevingsplannen toegelicht. Op deze manier is de bestuurlijke organisatie op de hoogte gebracht. Met de ambtelijke organisatie wordt in de regiooverleggen maar ook een-op-een gesproken over de wederzijdse implementatie. Korte lijnen zijn belangrijk.

Publicatie vergunningen

Momenteel zitten we in het proces van het laten publiceren van vergunningen en meldingen door ODR. Verschillende gemeentelijke partners hebben aangegeven hier graag gebruik van te maken. Voordelen hiervan zijn dat het een stuk efficiënter werkt en dat de kans op fouten kleiner is.

Hoe gaat het met de Wet Kwaliteitsborging voor de bouw (Wkbb)?

Tegelijk met de Omgevingswet is op 1 januari 2024 de Wet kwaliteitsborging voor de bouw (Wkbb) gedeeltelijk ingegaan. Wat houdt deze wet ook al weer in en hoe gaat het tot nu toe?

Wat regelt de Wet Kwaliteitsborging?

Het doel van deze wet is het verbeteren van de bouwkwaliteit door meer controle tijdens de bouw. De wet geldt in eerste instantie voor bouwwerken in gevolklasse 1. Bouwwerken zijn ingedeeld in gevolklassen 1 t/m 3. Hoe hoger de gevolklassen, hoe groter het gevolg als er iets mis gaat. Een voetbalstadion is ingedeeld in gevolklasse 3 en een woning of een eenvoudig bedrijfsgebouw in gevolklasse 1.

Bij een aanvraag voor een bouwvergunning wordt de technische toets door ons uitgevoerd. Voor bouwwerken in gevolklasse 1 is er voortaan geen vergunningplicht meer, maar moet de initiatiefnemer een melding WKB doen.

Daarnaast moet hij werken met een onafhankelijke kwaliteitsborger die de technische toets moet uitvoeren. De kwaliteitsborger kijkt mee vanaf het plan tot de oplevering en controleert alle technische regels en kwaliteitseisen, precies op het moment dat het nodig is.

Veranderende taken voor onze toezichthouders bouw

Onze toezichthouders hebben dus minder contactmomenten tijdens het bouwen van woningen of kleine bedrijfs-panden. Zij zijn alleen bij de start van de bouw aanwezig en zij worden ingeschakeld als er problemen ontstaan tussen de opdrachtgever, aannemer of kwaliteitsborger. In dat geval werken zij samen met onze collega's van team juridische zaken.

Maar er komen ook werkzaamheden bij. Onze toezichthouders bouw moeten de melding WKB beoordelen. Zij controleren of de documenten die bij de oplevering aangeleverd moeten worden, aanwezig zijn en beoordelen de verklaring van de kwaliteitsborger. Is de verklaring van de kwaliteitsborger niet akkoord? Dan gaan onze collega's van toezicht bouw in overleg met de collega's van team juridische zaken en maken zij een afweging of het pand in gebruik genomen mag worden. Mogelijk is het pand niet veilig voor de mensen die het gaan betreden.

Daarnaast is het nog steeds onze taak om te controleren of panden volgens de welstands afspraken worden gebouwd. Er blijft dus wel vrije veld toezicht.

Ervaringen met de WKB

In de eerste helft van het jaar 2024 hebben we nog niet veel met de Wkbb te maken gehad. De meeste aanvragers hebben hun aanvraag nog voor 1 januari ingediend, zodat het niet nodig was om een kwaliteitsborger in te schakelen. Deze aanvragen moeten namelijk onder de oude wetgeving afgehandeld worden. Inmiddels zijn de eerste geaccepteerde Wkbb meldingen bij ons binnen. Deze worden door ons beoordeeld. De meldingen die we daarvoor binnenkregen konden we niet accepteren omdat ze niet compleet waren of omdat er geen kwaliteitsborger betrokken was. We merken dat een aantal architecten en aannemers nog niet weet dat de technische toets niet meer door ons gedaan wordt en dat de initiatiefnemer zelf een kwaliteitsborger moet inschakelen, ondanks de initiatieven die we vorig jaar hebben genomen om de aannemers en architecten te informeren over de invoering van de Wkbb en de gevolgen voor hen. Dat betekent dat we op dit moment vooral ook een informerende rol hebben.

ODR en energietransitie, duurzaamheid en circulaire economie

De ambities in Gelderland en de regio Rivierenland zijn hoog als het gaat om energietransitie, duurzaamheid en circulaire economie. We hebben met elkaar afgesproken om in 2030 in Gelderland minimaal 55% minder CO₂ uitstoot te produceren en in 2050 helemaal klimaatneutraal te zijn.

Onze rol in het behalen van deze ambities is groot en is uiteenlopend. Zo zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken rondom CO₂ reductie, maar hebben wij ook een adviserende en stimulerende rol.

Wat doen wij dan zoal?

Wij verlenen vergunningen voor initiatie-

ven. Wij waarborgen de veiligheid door toezicht en handhaving. Wij voeren energiecontroles uit bij bedrijven en stimuleren en adviseren ondernemers hoe zij hun panden verder kunnen verduurzamen en zelf in hun eigen energiebehoefte kunnen voorzien. We zijn betrokken bij het goed en veilig inpassen van decentrale opwekking en

opslag van energie in de omgeving. Wij houden toezicht op het plaatsen van bodemenergiesystemen. Wij werken mee aan initiatieven vanuit de gemeenten (zonnepanelen op bedrijfsdaken, energiecoach voor bedrijven).

We kijken samen met ondernemers hoe ze afval beter in hun proces kunnen inrichten zodat er minder afval ontstaat. Circulair bouwen krijgt een steeds belangrijkere plaats bij bouwvergunningen, daar houden wij rekening mee bij het toetsen van aanvragen.

Visie en aanpak

Om hier structuur en focus in aan te brengen, hebben wij een programmamanager benoemd die samen met collega's aan de slag is gegaan met het schrijven van het 'Programma Energie en Circulaire Economie'.

In dit programma leggen we vast wat onze visie en aanpak is. In dit plan staat hoe wij met bepaalde thema's omgaan, welke rol wij willen spelen, wat onze ambitie is en hoe wij de gemeenten in de regio gaan helpen om de energiedoelstellingen te halen. Ook beschrijven we in het plan hoe we gaan investeren in vernieuwing, opleiding, processen, mensen, kennis en ervaring. Het concept is inmiddels klaar. Dit bespreken we binnenkort met alle betrokken gemeenten.

Database met gegevens over energie

Afgelopen periode hebben we gewerkt aan het inzichtelijk maken van energiedata zoals de informatie vanuit het E-loket en het energietoezicht.

We hebben hiervoor een speciale database ontwikkeld. In deze database staan de 2.100 bedrijven met een

energiebetalingsplicht en 1.500 kantoren met een labelplicht in regio Rivierenland. Deze database levert ons inzicht, transparantie en betrouwbaarheid.

Zo zien we dat er vanaf 2018 veel inzet is geleverd op het energietoezicht. Bij 1.087 bedrijven is een (administratieve) energiecontrole uitgevoerd en bij 106

bedrijven een hercontrole. Een enorme prestatie! Inmiddels zijn de energiecontroles op locatie nog in volle gang; 50 (vergunningplichtige) bedrijven zijn al bezocht. En met de informatie uit de database zijn 2 enquêtes ingevuld. Het gaat om het DoeMee onderzoek van de rekenkamer en een enquête van RVO over label C.

Samenwerking ODR en gemeenten

We krijgen de komende jaren in het kader van IBP en robuustheid te maken met een aantal grote uitdagingen die samen met de andere ontwikkelingen in onze regio van invloed zijn op onze organisatie en de gemeenten in regio Rivierenland. Daarom is het belangrijk om hier samen in op te trekken en samen van gedachten te wisselen over die toekomst. Daarvoor organiseerden wij al een aantal activiteiten.

Op bezoek

Zo zijn meerdere colleges bij ons op bezoek geweest voor een kennismaking-lunch. Het was fijn om hen bij ons op kantoor te mogen verwelkomen en met hen van gedachten te wisselen over onze rol en taken. Ook heeft de directie van ODR een bezoek gebracht aan de meeste gemeenteraden. We hebben presentaties gegeven over wat wij als ODR doen en waarom en hoe we dat doen. Tijdens deze bijeenkomsten konden de gemeenteraadsleden tussentijds en na afloop al hun vragen stellen. Het waren leuke en zinvolle bijeenkomsten. Dit initiatief werd dan ook zeer gewaardeerd door de gemeenteraadsleden.

Bijeenkomst gemeenteraadsleden 8 april 2024

Op 8 april organiseerden wij een bijeenkomst voor alle gemeenteraads-

leden in ons werkgebied om hen bij te praten over de Omgevingswet en om met hen van gedachten te wisselen over de toekomst. Met de overgang naar de Omgevingswet en de invoering van de Wkb hebben wij een grote transitie doorstaan die van invloed is op het werk wat we doen en onze rol op het gebied van VTH (vergunning, toezicht, handhaving). We bespraken de impact van deze verandering, de eerste ervaringen en wat de gevolgen van de wet zijn voor initiatiefnemers. De projectleider Omgevingswet deelde feiten en cijfers. Daarna werd een panel, bestaande uit adviseurs van ODR en de gemeente West Betuwe, bevraagd door directeur Gerard Vlekke en door de aanwezigen. De belangrijkste conclusie was: het gaat best goed!

Tijdens deze bijeenkomst nodigden wij de raadsleden ook uit om mee te denken

over de ontwikkelingen die van invloed zijn op onze regio, de kenmerken van onze regio en de waarden die ODR moet behouden. De robuustheidseisen uit het IBP en de wijzigingen in organisatie, wet- en regelgeving dwingen ons om onze strategische koers te herzien. Via een interactieve sessie werden de aanwezigen uitgedaagd om hun visie te delen. Men was het erover eens dat de regio zich vooral kenmerkt door de rivieren, het landelijk gebied en fruit. Ook termen als nuchter, open en eenheid zijn belangrijk voor onze regio. Van ODR wordt verwacht dat wij klantgericht, efficiënt en effectief zijn, een kennisinstituut dat de gemeente ontzorgt. Voor ons als ODR is dit hele mooie en waardevolle input voor de koers waarin wij ons verder ontwikkelen en het sterkt ons om ons hard te maken om een zelfstandige dienst te blijven. Dichtbij onze gemeenten.

Het IBP en de gevolgen voor ODR

In het rapport van de commissie Van Aartsen over het functioneren van het stelsel van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) staan aanbevelingen. Deze aanbevelingen gaan onder andere over de robuustheid, de onafhankelijke positie en de financiering van de omgevingsdiensten.

Dit is vertaald naar het Interbestuurlijk Programma (IBP). Vanuit dit programma worden allerlei thema's opgepakt, waarvan een aantal centraal en een aantal decentraal. Dit heeft ook gevolgen voor ons.

Subsidie voor verbeterprojecten

In 2023 en 2024 stelt het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat extra geld beschikbaar om de aanbevelingen uit te voeren. Met dit geld voert ODR nu 8 projecten uit om de processen, werkwijzen, digitalisering, personeel en werkmethoden te verbeteren. Alle omgevingsdiensten in Nederland zijn hiermee bezig. Door de resultaten met elkaar te delen, wordt het hele systeem versterkt.

Versterken robuustheid

Daarnaast zijn er criteria ontwikkeld voor de robuustheid van omgevingsdiensten. ODR voldoet ruimschoots aan de criteria voor kwaliteit, stabiliteit, innovatie en financiële draagkracht.

Het belangrijkste criterium waar we niet aan voldoen is een minimale omzetgrens voor onze milieudienstverlening. Daarom moesten wij een plan van aanpak indienen bij het ministerie IenW waarin staat wat we gaan doen om wel te voldoen. We hebben afgesproken dat we gaan onderzoeken hoe we onze dienstverlening op het gebied van milieu kunnen uitbreiden. We hebben binnen onze organisatie ideeën verzameld over hoe we één of meerdere gemeenten verder kunnen ontzorgen met nieuwe vormen van dienstverlening. Deze diensten moeten meerwaarde bieden en passen bij onze missie. Ondertussen hebben we al de eerste oriënterende gesprekken met gemeenten hierover gehad. In deze zoektocht trekken we intensief met de gemeenten op en kijken we hoe we er samen voor kunnen zorgen dat we aan de robuustheidseisen kunnen voldoen, zodat ODR als zelfstandige en nabije dienst kan blijven bestaan. Dit in tegenstelling tot het standpunt dat de

provincie Gelderland vooralsnog heeft ingenomen, namelijk het samenvoegen van alle Gelderse Omgevingsdiensten tot 1 dienst.

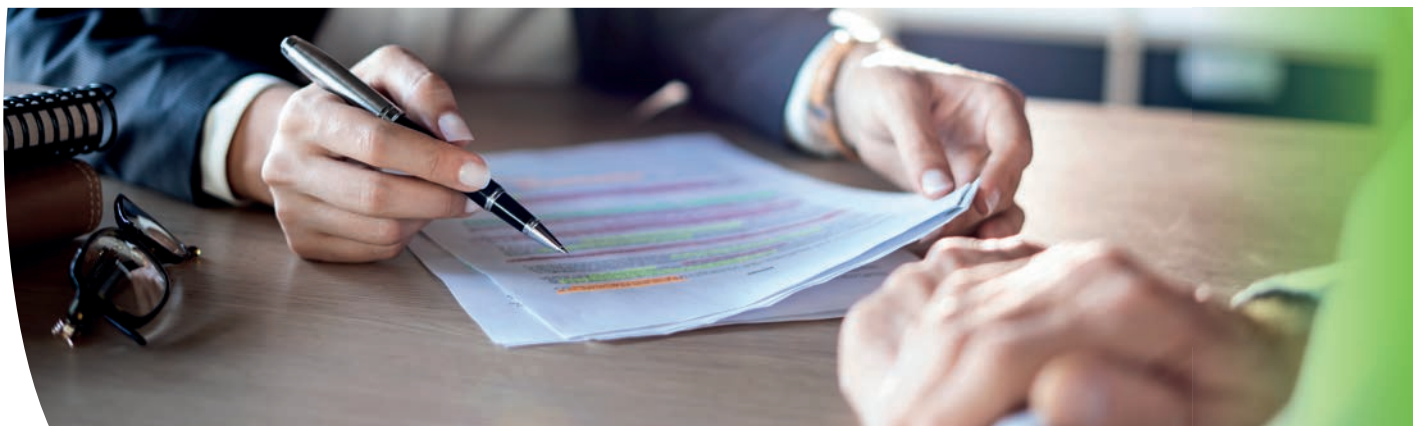
Visitaties monitoring kwaliteit milieutoezicht

In het kader van het programma 'Monitoring kwaliteit milieutoezicht' vinden er bij alle omgevingsdiensten in Nederland visitaties plaats door een visitatiecommissie vanuit OD NL. Deze visitaties moeten inzicht geven in de prestaties en processen van de omgevingsdiensten. Op basis daarvan worden er aanbevelingen gedaan aan de afzonderlijke diensten. Ook wordt er een samenvattend rapport gemaakt met de belangrijkste bevindingen van alle visitaties; de Rode Draden Rapportage. Tot nu toe zijn 19 diensten bezocht en is de eerste rapportage in mei aangeboden aan de staatssecretaris van het Ministerie van IenW. Wij zijn in oktober aan de beurt voor de visitatie.

Visitatie ODR:

onderzoek naar hoe we functioneren en waar kansen liggen

In oktober staat de visitatie van Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) gepland. Deze visitatie is onderdeel van het programma 'Monitoring kwaliteit milieutoezicht' vanuit het IBP en heeft als doel om ons continu te laten leren en verbeteren. In een landelijke ronde worden alle omgevingsdiensten op deze manier bezocht.

Wat is een visitatie?

Een visitatie onderzoekt hoe goed een organisatie functioneert en kijkt naar kansen voor verbetering. Een visitatiecommissie bestaat uit een onafhankelijk voorzitter en secretaris met veel kennis en ervaring op auditing en directeuren en kwaliteitsmedewerkers van andere OD's.

Het proces

Het visitatieproces bestaat uit 3 onderdelen:

- *Vorbereiding en zelfevaluatie*
We starten met een zelfevaluatie aan de hand van een vragenlijst. Hierdoor wordt duidelijk wat onze sterke pun-

ten en ontwikkelpunten zijn en waar verbeterkansen liggen. Het is een zeer uitgebreide en brede vragenlijst met vragen over processen, kwaliteit, bestuur, financiën en governance.

- *Visitatie en rapportage*

In oktober bezoekt de visitatiecommissie ons twee dagen. Op de eerste dag bereiden ze zich voor, ontmoeten ze onze bestuurders en vinden de eerste gesprekken plaats. In totaal voert de commissie 12 tot 14 interviews uit om inzicht te krijgen in onze prestaties en processen. Hierna stelt de commissie een rapport op met aanbevelingen.

- *Opvolging en evaluatie*

We delen het visitatierapport met het bestuur, maken het openbaar en stellen een verbeterplan op. In een volgende visitatie wordt beoordeeld wat de effecten van de veranderingen zijn.

Vorbereidingen ODR

Wij zijn druk bezig met de voorbereidingen op de visitatie. We hebben de vragenlijst ontvangen en zetten de beantwoording binnenkort uit in de organisatie. Op 15 en 16 oktober komt de visitatiecommissie bij ons langs.

We houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). ODR is een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie van 8 gemeenten en de provincie Gelderland. U ontvangt deze nieuwsbrief, omdat u bestuurder, raadslid, statenlid of medewerker bent van een deelnemende gemeente of de provincie. Wilt u zich abonneren op deze nieuwsbrief? Mail dan 'abonneren nieuwsbrief ODR' naar communicatie@odrivierenland.nl. De ODR nieuwsbrief verschijnt 4 keer per jaar.